

■ VG 1 Bygg- og anleggsteknikk

# Anleggsmaskinfører

Johnny Bjørnerås



På en grusvei mellom Rissa og Leksvik møter vi Johnny i full sving med grøftrensing for Mesta. Gravemaskin og traktor er redskapene som trengs til denne jobben. Han er fra Sørmodalen i Rissa og er nå tre måneder inne i sin læretid for fagbrev som anleggsmaskinfører. Men veien hit ble ikke som tenkt.

## Alvorlig skadet

– På videregående i Rissa valgte jeg byggfag det første året og var begynt på tømrervalget det andre året da ulykken var ute. En helg jeg skulle på arbeid klokka fem på ni om morgenen ble jeg påkjørt. Jeg kjørte moped og en traktor kjørte i siden på meg. Skaden i venstrebeinet ble så alvorlig at jeg måtte amputere det i kneet. Hele skoleåret gikk tapt, men det går greit nå. Det var verst i starten. Det er viktig å ikke sitte inne og sture. Året etter valgte jeg meg over til anleggsmaskinførerlinja i Åfjord, forteller Johnny.

## Oppvokst på gård

– Jeg er oppvokst på gård og er vant til å arbeide hjemme. Jeg trives med både maskiner og dyr og liker å holde på med bygging og forskjellige prosjekter. Å være vant med maskiner og praktisk arbeid kommer til god nytte i dette valget jeg nå er inne i, sier Johnny.

## Anleggsmaskinførerlinja i Åfjord

– I starten av skoleåret i Åfjord var det mye kursing om maskiner og sikkerhetskurs. Så fikk vi prøve oss på maskinkjøring. Det er mye som må læres før en kjenner maskiner. Vi fikk prøvd oss fram blant annet gjennom arbeid med å bygge en motorcrossbane i Åfjord. Dyrking av et jordstykke var en annen utfordring vi fikk prøve oss på. Det var en myr som skulle dyrkes på en gård. Vi grov grøfter, fjerna røtter og satte ned en kumme.

Vi var på mange turer. I Oslo var vi på anleggsmessa, så på maskiner og det nye på markedet i

utstyr. Vi besøkte også forskjellige anlegg. Et pukkverk, så hvordan det fungerte. Sprengning så vi på. Tunellen i Ila har vi sett, og Averøytunellen i Kristiansund.

Vi var 15 elever i klassen og miljøet var bra. Linja i Åfjord er en virkelig fin plass for anleggsmaskinførerfaget, sier Johnny.

## Læretid hos Pallin AS og Mesta

– Læretiden min har jeg hos entreprenørfirmaet Pallin AS i Rissa, men har også en avtale om å være hos Mesta om det ikke blir nok arbeid til meg hos Pallin. Det er 20 ansatte hos Pallin. Vi arbeider med mye forskjellig. Driver med nesten alt innen gravearbeid, bl.a. hus-tomter og grøfter. Fosen Mekaniske Verksteder har vi en del oppdrag for. Tidligere i dag var jeg ferdig der med å renske opp i sand som brukes i sandblåsa. Det var et oppdrag med en liten gravemaskin nede i dokka. Så ble jeg sendt på

grøftrensing her inne på Kråkmoskogen. En del hjullasterkjøring blir det også, når sand og grus skal lastes.

Jeg vet ikke om noe spesielt vanskelig i dette faget, men det er viktig å følge godt med når en holder på med maskiner. Du har et ansvar for de som jobber rundt deg. Det artigste med jobbingen er alle de trivelige folka en jobber sammen med. De kan det de holder på med.

## Maskinfører og muligheter

– Det er greit med skole, men artigere å arbeide, å gjøre noe som vises etterpå. Fagbrev for maskinfører er målet mitt nå, så får mulighetene vise hva det blir til etter det, sier Johnny.

## praktiske opplysninger:

### 1. Får alle som går ut fra skolen læreplass?

Ja, alle kvalifiserte kandidater får læreplass.

### 2. Hvor mange lærlingsplasser finnes i fylket?

Det finnes omtrent 45 plasser totalt i omtrent like mange bedrifter.

### 3. Må en flytte for å få jobb?

De fleste får jobb i nærmiljøet, men noen jobber over hele Midt-Norge og delvis over hele landet.

### 4. Hvordan er jobbutsiktene i faget?

De er svært bra!

### 5. Hvordan er mulighetene til videre utdanning i faget?

De er gode. Bransjerettede kurs, teknisk fagskole, ingeniørhøgskole/siv. ing.

### 6. Hvordan blir du som lærling fulgt opp i bedriften?

Alle lærlingene har en faglig leder som er ansvarlig for det faglige. I tillegg har lærlingene instruktører som de er med og arbeider sammen med i det daglige.

### 7. Hvem holder arbeidstøy, verktøy og annet nødvendig utstyr?

Arbeidsgiver holder slikt utstyr til lærlingene.

## Anleggsmaskinfører

Disse folkene kjører de ulike anleggsmaskinene, vegghevel, bulldoser, gravemaskin, dumper og hjullaster. I de siste årene har det også blitt tatt i bruk ny teknologi ved hjelp av GPS. Det vil si at man ved hjelp av noen mottakere på maskinene får signaler fra satellitter som igjen viser på en dataskjerm inne i maskinen hvor langt ned osv. man skal grave.

## Anleggsmaskinreparatør

Som navnet tilsier, er det disse som har ansvar for service, vedlikehold og reparasjon av anleggsmaskiner. Faget krever også en del innsikt i data, på grunn av at maskinene får stadig mer moderne teknologi.

## Veg- og anleggsfaget

Hovedområder er kommunaltekniske anlegg som vann- og avløpsledninger, grøftarbeider, samt bygging og vedlikehold av vegger.

## Asfaltfaget

Asfaltarbeidernes oppgaver er produksjon og legging av asfalt.

## Anleggsgartner

Anleggsgartnerne driver med steinsetting, hellelegging, beplantning og opparbeidelse av parker og andre grøntområder. De har også en viktig funksjon ved vedlikehold av blant annet grøntområder og golfbaner.

## Bergverk og tunnel- og fjellarbeid

De sprenger tunneler og arbeider i pukkverk i tillegg til at de borer og sprenger i grøfter og tomter. Skytebasene kommer fra dette faget.

## Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene

Daglig leder:  
Lars Vårum

Adresse:  
Hornebergveien 1  
7038 Trondheim

Telefon: 73 95 69 40 / 94 81 68 03

E-post:  
lars.egil.vaarum@mef.no

Det er vi som graver i jorda, bygger vegger og tunneler og anlegger parkanlegg og boligfelt. Vi har de «tunge» fagene innenfor bygg og anlegg, sier opplæringskonsulent Lars Vårum.  
– I alle disse fagene er det

viktig at man liker å arbeide ute. Det er heller ikke spesielt tungt arbeid, slik det ofte var før. Stadig flere jenter velger fagene våre.

– Det fine med anleggsfagene er at man ser resultatet av hva man gjør. Du føler at du skaper

noe, og ofte blir sluttproduktet et landemerke. Ser man fremover i tid er det store uløste oppgaver innenfor anleggsbransjen som tilsier at det også i fremtiden vil være stort behov for fagarbeidere, avslutter Vårum.